

לֹא יִבְנוּ וְאֶחָד יֵשֵׁב לֹא יִטְעוּ וְאֶחָד יֹאכֵל

בִּי-כִימֵי הָעֵץ יָמֵי עַמִּי

לכבוד חמשה עשה בשבט

(1) דברים כ, יט-כ

(יט) כִּי-תָצוּר אֶל-עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתַפְשָׁהּ לֹא-תִשְׁחִית אֶת-עֵצֶיהָ לְגִדּוּחַ עָלֶיהָ גִּרְזֹן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאִתּוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפְּנֵיךָ בַּמָּצוֹר: (כ) רַק עֵץ אֲשֶׁר-תִּדְעַ כִּי-לֹא-עֵץ מֵאֲכָל הוּא אִתּוֹ תִשְׁחִית וְכָרַת וּבְנִית מָצוֹר עַל-הָעִיר אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה עִמָּךְ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּה:

19 When you besiege a city a long time, in making war against it to take it, you shall not destroy the trees thereof by wielding an axe against them; for you may eat of them, but you shall not cut them down; for is the tree of the field man, that it should be besieged of you? 20 Only the trees of which you know that they are not trees for food, them you may destroy and cut down, that you may build bulwarks against the city that makes war with you, until it fall.

(2) ספרי דברים פרשת שופטים פיסקא רג

כי האדם עץ השדה, מלמד שחיינו של אדם אינם אלא מן האילן. רבי ישמעאל אומר מיכן חס המקום על פירות האילן קל וחומר מאילן ומה אילן שעושה פירות הזהירך הכתוב עליו פירות עצמם על אחת כמה וכמה.

(3) תהלים א, א-ו

(א) אֲשֶׁר-יִהְיֶה אִישׁ אִשְׁרוֹ לֹא הֵלֵךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבַדֶּרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לִצְדִים לֹא יָשָׁב: (ב) כִּי אִם בַּתּוֹרַת ה' תִּפְעֹז וּבַתּוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵה: (ג) וְהָיָה כְּעֵץ כִּשְׂתוּל עַל-פְּלִגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיָו יִתֵּן בַּעֲתוֹ וְעָלְהוּ לֹא-יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ: (ד) לֹא-כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם-כְּפָמִץ אֲשֶׁר-תִּדְפְּנוּ רוּחַ: (ה) עַל-כֵּן לֹא-יִקְמוּ רְשָׁעִים בְּמִשְׁפַּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צְדִיקִים: (ו) כִּי-יִוָּדַע ה' דֶּרֶךְ צְדִיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֵּאָבֵד:

1 Happy is the man that has not walked in the counsel of the wicked, nor stood in the way of sinners, nor sat in the seat of the scornful. 2 But his delight is in the law of Hashem; and in His law does he meditate day and night. 3 And he shall be like a tree planted by streams of water, that brings forth its fruit in its season, and whose leaf does not wither; and in whatsoever he does he shall prosper. 4 Not so the wicked; but they are like the chaff which the wind drives away. 5 Therefore the wicked shall not stand in the judgment, nor sinners in the congregation of the righteous. 6 For Hashem regards the way of the righteous; but the way of the wicked shall perish.

(4) ירמיהו יז, ה-י

(ה) כֹּהוּ אָמַר ה' אֲרוּר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם וְשָׁם בָּשָׂר זָרְעוּ וּמִן־ה' יִסּוּר לְבוֹ: (ו) וְהָיָה כְּעֵרְעָר כְּעֵרְבָה
 וְלֹא יֵרָאֶה כִּי־יָבֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרָדִים בְּמִדְבָּר אֲרֶץ מְלַחָה וְלֹא תֵשֵׁב:
 יִבְטַח בָּהּ וְהָיָה ה' מִבְטָחוֹ: (ח) וְהָיָה כְּעֵינֹן שֶׁתּוֹלַעַל־מִים וְעַל־יּוֹבֵל יִשְׁלַח שַׁרְשֻׁיו וְלֹא יֵרָאֶה כִּי־יָבֹא חֵם
 וְהָיָה עֲלֵהוּ רֵעַן וּבִשְׁנַת בִּצְרוֹת לֹא יֵדָאֵג וְלֹא יִמַּיֵשׁ מֵעֲשׂוֹת פְּרִי: (ט) עֵקֶב הַלֵּב מִכָּל וְאָנֹשׁ הוּא מִי יִדְעֶנּוּ:
 (י) אֲנִי ה' חֹקֵר לֵב בַּחֲזֹן כְּלִיּוֹת וְלִתְתָּ לְאִישׁ כְּדַרְכּוֹ בְּדַרְכּוֹ כְּפָרִי מֵעֲלֵלָיו:

5 Thus says Hashem: Cursed is the man that trusts in man, and makes flesh his arm, and whose heart departs from Hashem. 6 For he shall be like a tamarisk in the desert, and shall not see when good comes; but shall inhabit the parched places in the wilderness, a salt land and not inhabited. 7 Blessed is the man that trusts in Hashem, and whose trust Hashem is. 8 For he shall be as a tree planted by the waters, and that spreads out its roots by the river, and shall not see when heat cometh, but its foliage shall be luxuriant; and shall not be anxious in the year of drought, neither shall cease from yielding fruit. 9 The heart is deceitful above all things, and it is exceeding weak--who can know it? 10 I Hashem search the heart, I try the reins, even to give every man according to his ways, according to the fruit of his doings.

(5) תהלים צב, יג-טז

(יג) צְדִיק כְּתֹמֵר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה:
 (יד) שְׁתוֹלֵים בְּבַיִת ה' בְּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ:
 (טז) עוֹד יִנּוּבֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרֵעַנְנִים יִהְיוּ:
 (טז) לְהַגִּיד כִּי־יֵשֶׁר ה' צוּרֵי וְלֹא־עוֹלָתָהּ בּוֹ:

13 The righteous shall flourish like the palm-tree; he shall grow like a cedar in Lebanon. 14 Planted in the house of Hashem, they shall flourish in the courts of our God. 15 They shall still bring forth fruit in old age; they shall be full of sap and richness; 16 To declare that Hashem is upright, my Rock, in whom there is no unrighteousness.